

„Otevřené“ věznice: otázky a odpovědi

Mgr. Lukáš Dirga

Ministerstvo spravedlnosti ČR

Výjezdní zasedání Republikového výboru pro
prevenci kriminality

Věznice Jiřice, 23. 5. 2018

Obsah prezentace

- Snaha vyvrátit řadu „nepravd“ a „polopravd“ týkajících se formátu Otevřených věznic
- Formou odpovědí na základní otázky
- Otevřené věznice jsou jen jedním z řešení problematiky kriminální recidivy
  - Neexistuje žádné jednoduché komplexní řešení problematiky recidivy
  - Důležitá je snaha o postupnou implementaci nástrojů dobré praxe
    - Formát Otevřených věznic tímto nástrojem může být!

Co jsou to „Otevřené věznice“?

- Specifický typ vězeňského zařízení s minimálním střežením
- „Trenažér svobody“
- Založeno na důvěře
- „Podmíněná svoboda“
- Postupný a kontrolovaný přechod na svobodu
- Postupné testování schopnosti odsouzeného vypořádat se s podmínkami života po propuštění
- Důraz na zacházení

Co mohou „Otevřené věznice“ nabídnout?

- Prostor pro přípravu na propuštění (udržování vztahů s rodinou, komunikace s úřady, komunikace s potenciálními zaměstnavateli, zajištění ubytování apod.)
- Minimalizaci „šoku z propuštění“
- Maximalizaci samostatnosti
- Efektivní nástroj v boji proti kriminální recidivě
- Ochranu společnosti
  - Investice do vězeňství je investicí do bezpečnosti!
  - „Vychováme vaše budoucí sousedy“

Jak otevřené jsou „Otevřené věznice“?

- Důraz na zacházení = minimální střežení
- Koncept důvěry = více svobody
- Opuštění věznice vždy za konkrétním účelem
- Přísné sankce za nedovolené opuštění věznice
- Otevřená věznice není hotel pro odsouzené
- Odsouzení mají nastavený řád a podmínky, které musí plnit
- Sankce za porušení řádu

Jak bezpečné jsou „Otevřené věznice“?

- Výběr odsouzených na základě vyhodnocení rizik
- Průběžná pravidelná evaluace
- Riziko selhání lidského faktoru vyloučit nelze
- Příklad: Věznice Ford
- Náhodné testování na přítomnost nedovolených látek
- Náhodné prohlídky
- Negativní příklady mohou zastínit smysl „Otevřených věznic“
- Na obecné úrovni jsou však „Otevřené věznice“ bezpečné

Dobrá zahraniční praxe

- „Otevřené věznice“ jako pilíře moderního vězeňství
  - zejména severské systémy (Finsko, Norsko, Švédsko), Německo
- Pozitivní hodnocení v zahraničí (snížení recidivy, ekonomická úspora)
- Inspirace pro Českou republiku
  - inspirace v zahraničí (Norsko, Německo)
  - mezinárodní konference (Stráž pod Ralskem, 6.-7.3.2017)
- Nutnost přizpůsobit projekt českému kontextu
- Evaluovat pilotní projekt a poté rozšířit model „Otevřených věznic“ na více míst v České republice

Potřebujeme „Otevřené věznice“?

- ANO!
- Možnost zavést do českého vězeňství efektivní, zahraniční praxí prověřený, prvek moderního vězeňství
- Nutnost odolat punitivním tlakům a nedostatečné informovanosti
- Represe X Zacházení
- Represe nepomáhá snižovat recidivu
- Musíme nalézt jiná řešení
- „Otevřené věznice“ jako jedno z nich

Děkuji za pozornost

Mgr. Lukáš Dirga

LDirga@msp.justice.cz